

Besen a quien quieran

Embrassez qui vous voudrez, Michel Blanc, 2002

Vacances estressants

Després de passar un llarg any d'estrés, Elizabeth Lannier està desitjant que arribin les vacances a Le Touquet, un petit poble costa-ner. Quan s'assabenta que la seva millor amiga Véro s'estarà al mateix lloc, li proposa de passar les vacances juntes. Véro accepta, però intenta dissimular que, des que el seu marit Jérôme va perdre la feina, estan passant per un mal tràngol financer.

La troca es comença a embolicar quan Elizabeth descobreix al darrer minut que el seu marit no la pot acompanyar. Diu que està massa ocupat a la feina, però de fet està tenint una aventura amb un transsexual. A més, la filla, Emilie, decideix passar les seves vacances als Estats Units, amb (això no ho saben els pares) Kevin, un dels empleats del seu pare. Com que sobra un llit, Elizabeth convida una de les seves amigues, Julie, a afegir-se al grup, junt amb el seu bebè. Julie és una mena de nimfòmana que sempre acaba embolicant-se amb l'home equivocacat. I aquest cop també. Mentrestant, Elizabeth s'ha fet amiga de Lulu, una atractiva advocada, el marit de la qual

(Jean-Pierre) està convençut que ella li fa el salt.

Amb les vacances a Le Touquet a punt d'anar-se'n en orris, Elizabeth decideix organitzar una festa al seu jardí, convidant tota la colla d'amics, amb l'esperança que alguna cosa es pugui resoldre per ella mateixa...

Michel Blanc i Carol Bouquet

Dirigida per Michel Blanc (1952), que també és conegut com actor (*Monsieur Hire*, *Pret a porter*), aquesta comèdia d'errors magníficament orquestrada, posa en escena alguns dels grans noms del cinema francès actual, i és sense dubte el millor treball fins ara del director. L'argument està basat en la novel·la *Summer things*, de Joseph Connolly.

Amb tants personatges i tants arguments paral·lels, hauria estat molt fàcil que aquesta pel·lícula acabés en un caòtic cúmul de despropòsits, però Blanc se'n surt molt bé, mitjançant la combinació d'un bon guió, un bon treball d'edició, i unes grans caracteritzacions. El director aconsegueix treure el millor de cadascun dels personatges (inclòs el que ell mateix representa).

En un principi, el paper de Jean-Pierre havia de ser per a Daniel Auteuil. Michel Blanc es va decidir, finalment, i una mica a contracor, a fer-lo ell mateix, perquè era curt i perquè tenia com a parella Carole Bouquet, a la qual ja havia dirigit anteriorment.

Bouquet, musa de Buñuel a *Ese oscuro objeto de deseo* i més tard imatge publicitària de Chanel, esperava trencar amb aquesta interpretació el clixé de dona freda i inaccessible que se li havia adjudicat. A *Besen a quien quieran*, interpreta, segons ella mateixa descrivia, «una dona maltractada psicològicament, maltractada per amor, però maltractada. I malgrat que la pel·lícula és una sàtira social sobre les parelles i tracta l'assumpte feliçment en to de comèdia, és un tema de reflexió».

L'actriu no encaixa tampoc en el tòpic de l'artista obsessionada pel seu treball: «Sóc autocrítica, però amb tendresa, no m'agrada autoflagel·lar-me, perquè no és pas tan greu. Una es veu enorme en el cartell, però cal molta modèstia per a ser actriu. Cal ser humil i acceptar no fer-ho sempre perfecte, no aconseguir-ho, vaja».

Temàtiques humanes -massa humanes?

Sentiments, humor negre, un casting força dantesc, una mescla de gèneres, de temes, d'històries. Desorientació, venjança, covardia, infidelitat, traïció, mentida, infelicitat... són els ingredients necessaris que componen una societat en què un matrimoni pot veure enfonsar-se en la misèria a un altre suposadament d'amics, sense gai-rebé immutar-se, i en què les navalles brillen fins i tot de la manera més aparentment inconscient i inofensiu: «M'encanta tornar a veure aquest vestit –li diu la sofisticada Elizabeth a la seva amiga Véro, sobrepassada per les dificultats econòmiques, en rebre-la a casa per sopar-. És com retrobar-se amb una vella amiga.»

Besen a quien quieran ret un homenatge a la presència de la dona –bellesa inclosa-, al seu esperit de supervivència, a la seva dignitat interior, fins i tot en les més indignes, com ara Julie, la jove i irresponsable mare. La càmera inquieta de Blanc té temps per a enamorar-se de tots els seus personatges femenins i admirar-ne llur bellesa. Són dones que estan tan atrapades com els homes que les envolten, però d'alguna manera troben en aquests estranys i recalitrants dies de vacances que narra la pel·lícula una experiència que les ajuda a sincerar-se amb elles mateixes i a donar un pas (almenys això) per intentar canviar les seves vides. És amb elles que Blanc introdueix aquest punt suposadament optimista, que ell mateix defensa, i que en el fons no és més que un respir, una possibilitat remota, al bell mig de

la cruesa del relat. «Crec que tot pot anar malament –afirma el director-, però que val la pena lluitar».

Aquesta tragicomèdia coral, que es podria emparentar de lluny amb les de Robert Altman (*El juego de Hollywood, Vidas cruzadas*), o amb aquelles entranyables obres signades per Billy Wilder, i que sembla fins i tot una mica esbojarrada i trapella, dispara a discreció. Sota la disfressa de comèdia hi ha un duríssim i càustic retrat d'una societat, una organització vital, que s'està desfent com un gelat sota el sol del juliol tòrrid, i els diàlegs són com estaves de fusta clavades en els cors d'uns morts vivents que tot just sobreviuen en la falsedat, la infàmia, i la covardia.

Un ric mosaic en el qual les relacions humanes són hàbilment diseccionades amb sensibilitat, amb agudesia i amb un cert nivell de brutalitat justificable. La pel·lícula, al mateix temps que fa somriure, fa reflexionar sobre la injustícia i l'absurditat de l'existència humana.

Va aconseguir l'Òscar a la millor actriu de repartiment pel paper de Karin Viard.

Fitxa tècnica

Equip Tècnic

Direcció i guió: Michel Blanc

Producció: Yves Marmion

Coproducció: Julie Baines i Enzo Porcelli

Muntatge: Maryline Monthieux

Música: Mark Russell

Fotografia: Sean Bobbitt

Direcció artística: Benoît Barouh

So: Pierre Lenoir

Efectes visuals: Luc Augereau,

Christian Guillon i François Vagnon

País : França / GB / Itàlia

Durada: 103 minuts

Equip Artístic

Charlotte Rampling: Elizabeth Lannier

Jacques Dutronc: Bertrand Lannier

Carole Bouquet: Lulu

Michel Blanc: Jean-Pierre

Karin Viard: Véronique

Denis Podalydès: Jérôme

Clotilde Courau: Julie

Vincent Elbaz: Maxime

Lou Doillon: Emilie

Sami Bouajila: Kevin

Filmografia

2002

Embrassez qui vous voudrez

1999

Mauvaise passe

1994

Grosse fatigue

1984

Marche Ó l'ombre